

VESTNIK

DELEGATSKI

Delegatsko glasilo
občine Murska Sobota
Številka 9
Leto VI
25. decembra 1986

9. ŠTEVILKA DELEGATSKEGA VESTNIKA, 25. december 1986

— PREDLOG RESOLUCIJE O POLITIKI URESNIČEVANJA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE MURSKA SOBOTA ZA OBDOBJE 1986—1990 V LETU 1987

PREDLOG RESOLUCIJE O POLITIKI URESNIČEVANJA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE MURSKA SOBOTA ZA OBDOBJE 1986—1990 V LETU 1987

Oblikovanje nalog družbenoekonomskega razvoja občine Murska Sobota v letu 1987 temelji na oceni stanja v letu 1986 in ciljev Družbenega plana za obdobje 1986—1990. Za realno zastavljene cilje upoštevamo le tiste, ki temeljijo na rezultatih dosedanjega razvoja, ob tem pa med cilje vključujemo tudi zagotavljanje osnov, ki bodo ustrezna podlaga za načrtovanje razvoja občine v letu 1988 in naprej.

I. OCENA STANJA OB PREHODU V LETU 1987

V dosedanjem razvoju gospodarstva občine Murska Sobota beležimo po posameznih panogah, še bolj pa po posameznih delovnih organizacijah neenakomerne rezultate in s tem različne možnosti kvaliteta razvoja. Medtem, ko v tekstilni oz. konfekcijski industriji že vrsto let beležimo pozitiven trend na področju zaposlovanja, produktivnosti, izvoza, akumulativnosti in doseganja višjega tehnološkega nivoja, se stanje v kovinskopredelovalni in lesni industriji, kljub nekaterim rezultatom v letu 1986, premika v negativno smer. Predvsem je boleče v teh dveh panogah tehnološko zaostajanje in v posledici preadolenosti nesposobnost usvarjanja akumulacije in s tem investicijske nesposobnosti. Pri vsem tem pa bodo prav te delovne organizacije morale veliko vlagati, če želimo, da bodo v prihodnosti pozitivno delovale na družbenoekonomski položaj občine, ne pa istemu v breme.

V ostalem delu industrije, gradbeništvu in trgovini beležimo umirjeni razvoj, ki je realna podlaga za uresničevanje družbenega plana občine v letu 1987.

Na področju kmetijstva in predelave hrane se vložena sredstva v primarno proizvodnjo še vedno ne obrestujejo v obliki akumulacije, ob tem pa ugotavljamo, da previsoki stroški proizvodnje onemogočajo pridobivanje akumulacije tudi v predelovalni industriji, kot je to primer v mesni industriji. Vsekakor je bilo celotno področje predvsem podrejeno izkoriščanju obstoječih predelovalnih kapacitet na eni strani in zadovoljevanju živiljenjskih potreb na drugi strani, brez primerne odziva velikih potrošniških centrov v smislu združevanja sredstev za zagotavljanje ugodnejšega položaja kmetijstva in možnosti nadaljnega razvoja. Ob takšnem stanju in preskromnih razvojnih ambicijah smo premalo agresivno zasledovali akumulativnejše programe na osnovi višje stopnje predelave hrane, s čimer bi na osnovi dohodkovnih odnosov zagotavljali tudi ugodnejši položaj primarne proizvodnje. Na tem področju ostajajo velike rezerve, ki nedvomno predstavljajo eno od ključnih smeri družbenoekonomskega razvoja občine.

Doslednejše koriščenje naravnih danosti, ob kmetijstvu, omogoča nadaljnji razmah turizmu. V tej dejavnosti smo sicer počasnimi koraki vendar dosegli pomembne rezultate, predvsem pa dobro osnovo za nadaljnji razvoj. Prav na področju turizma imajo najbolj čvrste osnove, ki omogočajo konkretno zastavljanje ciljev v letu 1987. Ne glede na doseženo pa ugotavljamo, da smo v turizmu preveč usmerjeni v penzijsko ponudbo, s čimer nismo omogočili večjega razmaha izvenpenzijske ponudbe v obliki kmečkega turizma, lova, ribolova, domače obrti itd. V prid razvoja turizma govori tudi dejstvo, da lahko zagotavljamo ob klasičnem tudi zdraviliški turizem.

Drobno gospodarstvo, ki je po organiziranju Obrtne zadruge Prekmurka oživelo in doseglo vzpodbudne rezultate, v zadnjem času ponovno beleži stagnacijo tako v fizičnem obsegu kot kvalitativnih premikih. Vsekakor je to posledica prizadevanj posameznih dejavnikov predvsem pa neorganiziranega pristopa k nadaljnjemu razvoju.

Nedvomno je to eno od področij na katerem lahko ob izvajanju konkretnih ukrepov pričakujemo nove rezultate.

Posledica predhodnih ugotovitev je preko 1.400 iskalcev zaposlitve ob relativno skromni kvalifikacijski strukturi. Prav to pa je posledica neustrezne študentske politike in premalo agresivne kadrovske politike. Ob vsem tem pa se organizacije združenega dela večkrat zadovoljujejo s priučenimi delavci, bodisi da drugačnih potreb nimajo ali pa med iskanci za zaposlitve ne najdejo ustreznih kadrov. Takšno stanje je vsekakor osrednji problem naše družbenopolitične skupnosti, ki terja posluš slehernega kolektiva in slehernega zaposlenega. Predvsem se moramo tega zavedati, ko se odločamo za združevanje sredstev za nove naložbe, ki omogočajo odpiranje novih delovnih mest.

Na področju družbenih dejavnosti je še zmeraj v ospredju finančni problem povezan z dokončanjem kirurškega bloka v Rakičanu, pod težo katerega zatiskamo oči pred skromnimi rezultati, ki jih dosegamo v dejavnosti osnovnega zdravstva. K zaostrovanju problema pa pomaga premajhen posluš za solidarnost iz nekaterih ostalih delov Slovenije. Pa vendar pomanjkanje finančnih sredstev ni edini problem, kateremu bi lahko pripisali krivdo za stanje predvsem v osnovnem varstvu. Tudi rešitev finančnih problemov ne daje odgovora na odprta kadrovska vprašanja ne v osnovnem zdravstvu in ne v novem kirurškem bloku, ki bo v letu 1987 predan namenu.

Na področju izobraževanja so v osnovnem šolstvu napori podrejeni višjemu nivoju kvalitete izvajanja učnovzgojnega programa, ob tem pa bomo ob koncu leta 1986 dosegli primerni nivo osebnih dohodkov. Sicer pa na področju izobraževanja še nismo uspeli zagotoviti ustrezne izbire programov na V. stopnji v srednjem usmerjenem izobraževanju.

Na področju varovanja naravne in kulturne dediščine ne moremo biti zadovoljni niti z obstoječim stanjem, niti z uresničevanjem nalog, ki nam jih nalaga zakonodaja. Vzrok za to je v veliki meri pomanjkanje ustreznih strokovnih podlag, ki bi jih moral izdelati Zavod za spomeniško varstvo Maribor.

V skladu s finančnimi možnostmi smo povečali ustrezno pozornost kulturni dejavnosti. Več pozornosti pa bo v prihodnje potrebno nameniti uresničevanju cilja, da bi čim večjemu številu delovnih ljudi in občanov omogočili oz. jih zainteresirali za dostop do kulturnih dobrin. V ta namen mora Kulturni center Miško Kranjec zagotoviti večje odpiranje muzeja in stalne zbirke Prekmurskih likovnih umetnikov najširšemu krogu občanov.

Pri reševanju prostorskega vprašanja Pokrajinske in študijske knjižnice bo potrebno upoštevati prostorske kapacitete soboškega gradu po izselitvi Gozdnega in lesnega gospodarstva.

Na področju ekologije bo preveč tolerantan odnos prej ali slej terjal previsok davek, v kolikor ne bomo storili na področju varovanja okolja odločnejših in hitrejših korakov. Bolj ali manj nemo opazovanje družbenopolitične skupnosti in pomanjkanje čuta odgovornosti s strani onesnaževalcev okolja je privedlo do kritične točke, ko so ogroženi že stanovanjski prostori, da o zavori za razvoj turizma, ki ji takšno stanje lahko botruje ne govorimo.

Pereč problem občine je že vrsto let izredno slabo stanje infrastrukture, predvsem pa prometna izoliranost do industrijskih centrov v republiki, kar že postaja zavora v razvoju. Tudi tako kritično stanje ni pomenilo zadostne osnove za vključitev reševanja tega problema v srednjeročni plan SRS do leta 1990. Vsekakor pa ne moremo mimo tega, da tudi znotraj občine ne uspemo zagotavljati dovolj finančnih sredstev za modernizacijo cest. Prav tako pa do sedaj nismo zagotovili ustrezne kontrole nad kakovostjo izvedenih del, s katero ne moremo biti zadovoljni.

Odprto vprašanje oskrbe prebivalcev občine s pitno vodo narekuje najstrokovnejši pristop s polno mero odgovornosti vseh dejavni

kov do vloženih sredstev. Celoten projekt bo terjal izredno visoka vlaganja, temu primerne pa bi bile tudi eventualne napake, ki bi jih pri tem storili. Povsem enako velja za izgradnjo čistilne naprave v Murski Soboti.

Po dosedanjih raziskavah pa bomo morali najti tudi odgovor, v smislu dejanskih možnosti izkoriščanja termalnih voda in uporabo viška energije, ki se sprošča ob industrijskih procesih, za ogrevanje stanovanj in sanitarne vode.

2. KLJUČNI CILJI IN NALOGE DRUŽBENO EKONOMSKEGA RAZVOJA

V skladu s cilji in usmeritvami družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 bomo v občini v letu 1987 dali poudarek uresničevanju naslednjih ključnih ciljev in nalog:

- povečali industrijsko proizvodnjo in proizvodnjo hrane z višjo stopnjo predelave;

- povečali izvoz blaga in storitve zlasti na konvertibilno območje in se kvalitetno vključevali v mednarodno delitev dela;

- pospeševali nadaljnji razvoj drobnega gospodarstva in turizma;

- v večji meri uveljavljali kvalitetne dejavnike gospodarjenja, produktivnosti dela, ekonomičnosti, rentabilnost poslovanja ter krepi materialno osnovo združenega dela gospodarstva;

- poskrbeli bomo za posodabljanje in modernizacijo proizvodnih procesov ter zmanjšanje porabe energije in surovin na enoto proizvoda;

- poskrbeli za ustrezno kadrovske politiko z rednim izobraževanjem, s povečanjem števila kadrovskega štipendij in vključevanjem pripravnikov v delovne procese ter z izboljšanjem in strokovnim izpopolnjevanjem ob delu;

- združevali sredstva gospodarstva v občini za realizacijo s samoupravnim sporazumom dogovorjenih proizvodnih programov in s tem omogočili odpiranje novih delovnih mest;

- posebno pozornost bomo namenili organizacijam, ki poslujejo z izgubo in motnjami ter povečevali možnost odprave vzrokov izgub in motenj ter prestrukturiranju proizvodnje v smeri dohodkovno uspešnih programov;

- ustrezno vzdrževali in posodabljali gospodarsko infrastrukturo zlasti cestne povezave;

- vse oblike porabe se bodo gibale v odvisnosti in ustvarjenega dohodka in poskrbeli bomo za racionalno trošenje sredstev skupne in splošne porabe;

- pospeševali bomo raziskovalno in inventivno dejavnost, jih primerno vrednotili ter vključevali dosežke znanosti v proizvodne procese;

- nadaljevali s politiko skladnejšega razvoja občine kot celote;
- podvzeli bomo ustrezne ukrepe za saniranje obstoječih vzrokov onesnaževanja okolja.

3. MATERIALNI OKVIRI RAZVOJA

Za uresničevanje temeljnih razvojnih usmeritev iz družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 ter ciljev in nalog iz te resolucije bo potrebno v letu 1987 realno povečati družbeni proizvod za 3,5 %, industrijsko proizvodnjo za 3,5 %, kmetijsko proizvodnjo za 3,5—4 %, izvoz blaga in storitev za 6 %.

Ena izmed najpomembnejših nalog v letu 1987 bo večja izvozna usmerjenost proizvodnje in storitvenih dejavnosti ter krepitev medsebojne blagovne menjave s sosednjima državama.

V letu 1987 bo možno ob takšnih izvoznih prizadevanjih uvoziti za 4 % več blaga, zlasti tehnologije in repromateriala.

Število na novo zaposlenih se bo v občini v globalu povečalo za 2 %, od tega hitreje v gospodarstvu. Zaposlovanje v negospodarstvu in rezijskih službah se bo postopoma zmanjševalo oz. bo potekalo v skladu z dogovorjenimi nalogami in aktiviranjem novih naložb v združenem delu.

Z uresničevanjem načrtovane gospodarske rasti in zaposlenosti bo produktivnost dela porasla za 2 %. Za dosego tega cilja bo potrebno bolj izkoriščati modernizirane proizvodne kapacitete, razpoložljivi delovni čas ter pravilno preusmerjati in koristiti kadrovskega potencial, zlasti mlade.

Delavci v OZD bodo planirali delitvena razmerja ter odločali o razporejanju dohodka na sredstvih za osebne dohodke in skupno porabo ter akumulacijo z uporabo kazalnikov bruto osebnih dohodkov na delavca in akumulacijo v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi ob upoštevanju v samoupravnih sporazumih določenih razmerij glede na dosežene rezultate. Rast osebnih dohodkov bo odvisna od doseganja kakovostnih rezultatov gospodarjenja izraženih z v združenem dogovoru določenimi kazalci in rezultati doseženimi v skupini udeležencev samoupravnega sporazuma v sorodni dejavnosti. Osebnih dohodki bodo realno naraščali le v organizacijah, ki bodo nadpovprečno izboljšale rezultate poslovanja glede na dejavnost.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb se bodo v globalu tekoče valorizirala do rasti dohodka gospodarstva v občini.

Osebnih dohodki družbenih dejavnosti oz. negospodarstva bodo usklajevani z gibanjem osebnih dohodkov gospodarstva. Sredstva se

bodo oblikovala v odvisnosti od izpolnjevanja dogovorjenega programa dela ter racionalnosti gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

Sredstva za zadovoljevanje splošnih potreb se bodo v globalu oblikovala največ po enakih stopnjah kot v letu 1986. Odhodki občinskega proračuna se bodo oblikovali v skladu z dogovorom o splošni porabi v občinah v SRS v letu 1987 in program aktivnosti o racionalizaciji in povečanju učinkovitosti dela državne uprave.

4. NALOGE IN AKTIVNOSTI NA POSAMEZNIH PODROČJIH

Pri oblikovanju nalog in aktivnosti za leto 1987 s katerimi želimo doseči načrtovani razvoj in podkrepiti materialne okvire razvoja, izhajamo iz dolgoročnih ciljev razvoja, ki temeljijo predvsem na koriščenju naravnih danosti in stopnji doseženega razvoja na posameznih področjih, upoštevaje sposobnosti posameznih dejavnikov družbeno ekonomskega razvoja občine Murska Sobota in pričakovane pomoči širše družbenopolitične skupnosti SR Slovenije.

4.1. Na področju industrije bomo največ skrbni posvetili delovnim organizacijam, ki bodo v cilju stabilnejšega poslovanja morale svojo proizvodnjo prestrukturirati. Predvsem so to delovne organizacije s področja kovinsko predelovalne in lesno predelovalne industrije.

V ta namen bo IMP Panonija pristopila k razvoju in osvajanju novih programov izven kmetijske mehanizacije in pri tem upoštevala proizvodne kapacitete obeh TOZD v smislu skupnih programov za celo DO. Določeni programi so opredeljeni, kar pomeni, da bo DO morala za njihov razvoj zagotoviti ustrezno kadrovske zasedbo in sredstva za posodobitev opreme. Glede na trenutni ekonomski položaj delovne organizacije bo moral pri tem svoj del vloge zagotoviti tudi SOZD IMP.

LIV Rogaševci, ki je že stopil na pot prestrukturiranja in že beleži določene rezultate bo ob pomoči delovne organizacije nadaljeval začetno pot v smeri strojegradske, pri tem pa največ skrbni posvetil pridobivanju ustreznih kadrov, kar je pogoj za nadaljnji razvoj TOZD.

DO Platana, ki svojega ekonomskega položaja ne obvladuje več, bo morala storiti najkorenitejše korake. Bistvene spremembe bo potrebno opraviti v smislu ustrežnejše organizacijske oblike, prestrukturirati del proizvodnih kapacitet, izločiti dohodkovno neinteresantne proizvode in se kadrovske in tehnološko opremiti. Glede nanačrtovane obsežne spremembe bo morala biti vloga in povezovanje s SOZD Slovenjales kar se da opredeljena.

4.2. V tekstilni industriji, kjer beležimo dobre rezultate bodo DO predvsem zasledovale visok tehnološki nivo, kvaliteto proizvodov in izvozno naravnost. Enaka skrb bo posvečena kadrovske politiki in štipendiranju.

Ob tem se bo DO Mura, ki je praktično dosegla optimalno stopnjo fizičnega razvoja, vključevala v programe, ki so ekonomsko interesantni za celo občino.

Rašica TOZD Beltinka, pa bo delno spremenila strukturo proizvodnje s ciljem večje izvozne usmerjenosti predvsem na konvertibilna tržišča. Prav tako pa bo pristopila k izdelavi potrebne dokumentacije za izgradnjo novih proizvodnih prostorov.

4.3. V gradbeništvu tudi v letu 1987 ni pričakovati, da bi večji del kapacitet zaposlili v občini oz. regiji. Zato bo osnovna naloga DO Pomurje, kot nosilca te dejavnosti zagotavljanje tržišča izven regije in izven meja predvsem na Madžarskem in v Avstriji. Pri tem bo v okviru možnosti zagotavljala povezovalno vlogo z ostalimi dejavniki v tej panogi v smislu vključevanja v posameznih projektih.

Pri nastopu izven regije bomo namenili še več poudarka tudi skupnemu nastopu gradbeništvu, projektive in strokovnjakov s področja živinoreje v smislu popolnejše in strokovnejše ponudbe in na tak način v večji meri plasirali svoje znanje.

Temelj Cankova, ki je v tej panogi v najtežjem ekonomskem položaju, se bo ustrezno preusmeril in si z večjo specializacijo zastavil dolgoročno usmeritev, ki bo omogočala ugodnejši položaj na tržišču in socialno varnost zaposlenih. Za doseganje tega cilja pa se bo moral prvenstveno kadrovske okrepiti in ustrezno opremiti.

4.4. Prehrambena industrija bo svoje razvojne in investicijske aktivnosti podredila predvsem višji stopnji predelave hrane v cilju osvajanja dohodkovno interesantnejših proizvodov.

Tovarna mlečnega prahu, bo zaključila investicijo, ki ji bo omogočila proizvodnjo večje količine mleka v prahu, kar bo osnova za večjo nadaljnjo predelavo. Na osnovi mleka v prahu bo tovarna mlečnega prahu pristopila k proizvodnji otroške, dietične in druge hrane, kar predstavlja nadaljnjo stopnjo predelave mleka.

Mesna industrija pričakuje po reorganizaciji večje možnosti na področju zniževanja poslovnih stroškov. Sicer pa bo po sanacijskem programu zniževanja proizvodnih stroškov prioriteta naloga tega kolektiva. Svoje strokovno znanje bodo povezovali z dobavitelji, v cilju znižanja stroškov pitanja živali in s tem nabavne cene, s čimer si bodo zagotavljali ugodnejši ekonomski položaj. Nadaljevali bodo s prestrukturiranjem proizvodnje s ciljem višje stopnje predelave mesa in večjo ponudbo pripravljene hrane. Ob posodobitvi proizvodnih procesov bodo povečali svojo ponudbo tudi na zunanjem tržišču.

DO Agromerkur ima svoj nadaljnji koncept razvoja začetan v treh fazah, kar v končnem pomeni za 2.000 t večjo proizvodnjo piščančjega mesa in možnosti večje prodaje mesa v kosih in v obliki iz-

delkov. V letu 1987 bodo pristopili k realizaciji prve faze, kar predstavlja izgradnjo četrte lokacije farne nesnice Petrovci s štirimi objekti v Peskovcih. Del sredstev si bodo zagotovili z združevanjem sredstev za skladnejši regionalni razvoj. S to investicijo bodo že v letu 1988 nadomestili primanjkljaj v lastni proizvodnji v višini 2,1 milijona valilnih jajc oz. 1,7 milijona enodnevnih piščancev. Poleg tega bodo v letu 1987 izgradili objekt za predelavo mesa, pristopili k izdelavi tehnološke in projektne dokumentacije za nadaljnjo stopnjo predelave in si z rekonstrukcijo nekaterih objektov zagotovili večje izvozne možnosti.

4.5 V kmetijstvu bodo tudi v letu 1987 nadaljevali z intenzifikacijo proizvodnje. Doseganje načrtovane rasti kmetijske proizvodnje bo temeljilo predvsem na:

- večjem izkoriščanju proizvodnih potencialov,
- večji intenzivnosti proizvodnje,
- povečanju družbeno-organizirane tržne proizvodnje,
- postopnem prestrukturiranju proizvodnje,
- doseganju večje koncentracije določenih proizvodenj v zasebnem sektorju,
- povečanju tržnosti na proizvodno enoto zaradi rentabilnosti,
- razvoju in krepitvi strokovno pospeševalne službe.

V živinoreji bo pospeševana predvsem govedoreja s poudarkom na selekcijskem delu. Nadaljevalo se bo uvajanje novih selekcijskih metod in izboljševanje genetskih sposobnosti osnovne črede.

Reja kombiniranih pasem izboljšane genetskega potenciala se bo širila z oblikovanjem večjih proizvodnih obratov v kooperaciji. Pospeševala se bo prireja mesa in mleka na travnatih območjih, ki so zaradi razgibanosti manj primerni za poljedelsko proizvodnjo. Delež doma pridelane kvalitetne krme se bo z intenzifikacijo pridelave na travnino znatno povečal.

Povečani obseg reje prašičev se bo usmerjal v tržno usmerjeno prašičerejo v manjših koncentracijah v kooperaciji, kjer je možno v pretežni meri zagotoviti lastno krmo. Uvajale se bodo nove izboljšane linije (pasme).

Povečano izkoriščanje naravnih danosti v poljedelstvu bodo dosegli z doslednim uvajanjem sodobnih tehnologij, to je z uporabo kvalitetnih semen, povečano uporabo gnojil, izboljšano obdelavo oz. agrotehniko vključno z zaščito rastlin s pesticidi.

Proizvodnjo semen pšenice, krmnih rastlin in povrtnin bodo zaradi lastnih potreb in možnega plasmata povečevali. Pristopili bodo k programu razširitve in modernizacije centrov za dodelavo semen.

KZ Panonka bo pristopila k izgradnji skladišča za prevzem, vskladiščenje in sortiranje semenskega krompirja v Lipovcih, kar bo omogočalo pridelavo semenskega krompirja na površinah cca 40 ha oz. v količini 600 ton za zadovoljevanje lastnih potreb ter delno tržnih.

Proizvodnjo brezvirusnih sadik bo povečala v novi 5,5 ha drevesnici. Nadaljevala bo z obnovo 21 ha sadovnjakov na Goričkem in usposobila do I. faze skladišče sadja v Puconcih.

Nadaljuje se intenzivno pospeševanje pridelovanja krušnih žit, sladkorne pese, krmnih rastlin ter oljnic. V proizvodnji krompirja je poudarek na pridelavi kvalitetnega semena in povečanju hektarskih pridelkov. Proizvodnja krompirja in vrtnin količinsko ne bo povečevana, izboljšana bo kvaliteta priprave za trg.

KZ Panonka bo v letu 1987 meliorirala 1.170 ha kmetijskih zemljišč in agromeliorirala 1530 ha ter namakala 170 ha posevkov. Nadaljevalo se bo z izvedbo že začelih komasacij na površini 3.580 ha in v letu 1987 uvedel postopek za komasacije na nadaljnjih 3.600 ha. KG Rakičan bo uvedel namakanje na 181 ha.

Kmetijska zemljiška skupnost bo pristopila k izdelavi agrokarte.

Za izvajanje sprejetega Zakona o pospeševanju proizvodnje hrane in o zagotavljanju osnovne preskrbe bomo ustanovili občinsko samoupravno interesno skupnost. V okviru sprejetega zakona bomo nadaljevali z oblikovanjem blagovnih rezerv in z izgradnjo skladišč za rezerve.

Gozdno in lesno gospodarstvo bo še naprej pogozdovalo, urejalo gozdne ceste, sodelovalo pri urejanju protiveternih pasov ter opravljalo redni letni posek.

4.6. Ena izmed obvezujočih nalog v letu 1987 je, da v čim večji meri vključimo možnosti na področju razvoja turizma v družbenoekonomski razvoj občine. V ta namen smo pristopili k sofinanciranju raziskovalne naloge »Možnosti razvoja turizma v Pomurju«. Dosedanja spoznanja in rezultati pa narekujejo takojšen pristop h gradnji novega hotela v Moravskih Toplicah. Investicija nedvomno pokriva cel splet družbenoekonomskih interesov, saj ob tem koristimo naravne danosti, povečujemo obseg zaposlenih, zagotavljamo večji devizni priliv in odpiramo nove možnosti izvenpenzijske ponudbe. V ta namen bo Radenska TOZD Moravske Toplice v prvi polovici 1987 zagotovila projektno dokumentacijo in proti koncu leta začela s pripravljalnimi deli za novo investicijo, v cilju da bo hotel v drugi polovici leta 1988 predan namenu.

Ob tem bo DO Radenska, ki združuje v občini tri TOZD proučila najustreznejšo organizacijsko obliko le-teh, s ciljem čim bolj organiziranega nastopa in v povezavi z ostalimi dejavniki celovite turistične ponudbe. Prav tako se bo nadaljevalo delo na raziskavah, predvsem

tržnih, o možnosti za izkoriščanje zdravilne vode v Rimski Čardi.

4.7. Medobčinska gospodarska zbornica, Obrtno združenje in Obrtna zadruga Prekmurka bodo izdelali program nadaljnjega razvoja drobnega gospodarstva.

Z ustreznimi ukrepi in stimulatívno davčno politiko pa bomo vzpodbujali razvoj drobnega gospodarstva v zasebnem sektorju. V ta namen bomo v Murski Soboti uredili tudi ustrezno lokacijo namenjeno za obrtno cono in zainteresiranim obrtnikom ponudili možnost gradnje skupnih proizvodnih prostorov. Nosilec aktivnosti na tem projektu bo Obrtna zadruga Prekmurka.

Več poudarka bomo v prihodnje namenili inovatorstvu v drobnem gospodarstvu in ga ustrezno stimulirali, sploh pa težili za razvojem zahtevnejših proizvodov, ki bodo primerni za izvoz. Prav tako bomo proučili možnosti, da proizvodne programe, ki jih bodo opuščale OZD prevzame drobno gospodarstvo z možnostjo dodatne zaposlitve.

Več skrbi bomo namenili tudi oživljanju domače obrti in s primerno organizacijo omogočili kmečkemu prebivalstvu, da z delom na domu pridobi dodatni dohodek.

4.8. Na področju izkoriščanja rudnin bomo nadaljevali z raziskavami z namenom ugotovitve možnosti za ekonomsko izkoriščanje. TOZD Proizvodnja kremenčevega peska v Puconcih bo povečala obseg proizvodov na bazi kremenčevega peska za 15 %. V nadaljnji razvoj v smislu višje stopnje predelave peska pa bo namenila 2 % dohodka v cilju osvajanja novih proizvodov.

Pristopili bomo k nadaljnjim raziskavam in ugotovitvi ekonomske upravičenosti eksploatacije kamnoloma v Sotini. Za uresničitev naloge ob KS Rogašovci povežemo vse potencialne uporabnike kamnin.

4.9. OZD Gospodarstva v občini bodo združevala sredstva za razvoj pomembnih, dohodkovno uspešnih in izvozno usmerjenih programov, ki bodo ustrezali ciljem prestrukturiranja gospodarstva. V ta namen bo sprejet samoupravni sporazum o pogojih in načinu združevanja sredstev.

Delovne organizacije, ki ohranjajo obstoječe proizvodne programe in poslovno usmeritev bodo svoj razvoj podkrepile s posodobitvijo osnovnih sredstev. V nabavo opreme bodo razen že navedenih organizacij, največ vložili v DO Pomurski tisk, v vseh TOZD, v TOZD Certus, TOZD Pletilstvo Prosenjakovci, INTES TOZD Mlinopek in DO Agroservis.

4.10. V okviru gospodarske infrastrukture bo dana prioriteta izgradnji najbolj potrebnih komunalnih objektov in naprav. Prednost bo dana oskrbi z zdravim pitno vodo, saj bo v ta namen izgrajen glavni cevovod za vodovod na relaciji Črnske meje — Cankova v dolžini 14 km in na relaciji Moravci — Bogojina. Opravljene bodo tudi raziskave raznih lokalnih zajetij vode.

V letu 1987 se bo na področju cestne dejavnosti nadaljevalo z modernizacijo regionalnih in lokalnih cest v dolžini 17,25 km ter popravila mostov. Modernizacije bodo opravljene na relaciji Beltinci — Renkovci v dolžini 2,45 km, Bakovci — Dokležovje — Melinci v dolžini 6,30 km, Fiksinci — Rogašovci 4 km, Kramarovci — mejni prehod A v dolžini 1,10 km in Salamenci — Pečarovci v dolžini 3,40 km ter položena asfaltna prevleka na cesti Bakovci — Mali Bakovci. Popravila mostov bodo izvršena v Martjancih, čez Ledavo v Gančanih ter v Krogu.

Pri modernizaciji lokalnih in regionalnih cest v občini bodo s prostovoljnimi delom sodelovale tudi mladinske delovne brigade.

Na področju stanovanjskega gospodarstva v občini se bo nadaljevalo z družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo v blokovni izvedbi 157 stanovanj in usmerjeno individualno stanovanjsko izgradnjo. V mestu Murska Sobotica se bo pričelo z gradnjo 127 stanovanj in sicer na Kidričevi ulici 9 s poslovnimi prostori, Razlagovi I. faza 25 in Lendavski-sever-jug 93 stanovanj s poslovnimi prostori. V Beltincih se bo zgradilo 14 stanovanj, Motvarjevcih 4, Gradu 6 s poslovnimi prostori ter Cankovi prav tako 6 stanovanj. Pri gradnji poslovnih prostorov bodo imele prednost za pridobitev prostora deficitarne obrtne dejavnosti v občini.

V okviru zadružne gradnje stanovanjskih hiš se bodo v Černelavcih opremila zemljišča za okrog 120 parcel. Družbeno usmerjena individualna stanovanjska gradnja v okviru stanovanjske zadruge bo tudi v letu 1987 usmerjena na ostale komplekse zemljišč, ki so po družbenem planu namenjene za stanovanjsko gradnjo. Še naprej bomo nadaljevali s prehodom na ekonomske stanarine za pokrivanje enostavne reprodukcije.

Večji poudarek bo dan prenovi obstoječega stanovanjskega fonda z vidika varčevanja s toplotno energijo. V ta namen se bodo nadaljevale raziskave in, pričelo z vrtanjem poskusno-eksploatacijske vrtnine geotermalne vode, ki bo za poznejše interese že eksploatacijskega pomena. Še naprej se bo nadaljevalo z raziskavami glede možnosti izkoriščanja odvečne energije iz proizvodnih procesov kot alternativni vir tekočim gorivom.

Območna vodna skupnost Mura bo pristopila k pripravi dokumentacije za izgradnjo jezera v Martjancih.

DO za PTT promet bo zaključila širitev vozne avtomatske telefonske centrale v Mačkovecih, prenosni sistem na relaciji Murska Sobotica—Lendava in Murska Sobotica—Gornja Radgona ter razširila KATC po potrebi

Elektro Maribor TOZD Elektro Murska Sobotica bo investiral v gradnjo daljnovodov, kablovodov, transformatorske postaje, nizkonapetostno omrežje in male hidroelektrarne.

V letu 1987 se bodo porabniki prilagajali koriščenju izgrajenega plinovodnega omrežja in začeli uporabljati plin kot stalni ali dopolnilni vir energije.

4.11 V okviru družbenih dejavnosti bo dana prioriteta osnovnemu zdravstvenemu varstvu, osnovnemu šolstvu in raziskovalni dejavnosti. Po posameznih področjih si bomo prizadevali za realizacijo naslednjih nalog:

— za zagotavljanje sodobnega in cenejšega zdravstvenega varstva prebivalstva v osnovni zdravstveni dejavnosti bomo v letu 1987 morali dosledno izpeljati že sprejete naloge v zdravstveni skupnosti in DO PZC predvsem na področju delitve dela in ukrepov racionalizacije, hkrati pa zagotoviti pogoje za prioriteten hitrejši razvoj osnovne zdravstvene dejavnosti s posodobitvijo medicinske opreme in zaposlovanjem strokovnih kadrov. S takim načinom se bo osnovna dejavnost usposabljala za izvajanje sodobnih dispanzerskih metod dela, preventivnih in zdravstvenovzgojnih programov ter zdravljenje in nega na domu. V letu 1987 bomo dokončali in ustrezno opremili, funkcionalno usposobili ter zagotovili pogoje za delovanje kirurškega bloka v Rakičanu, v okviru materialnih možnosti pa bomo pristopili tudi k adaptaciji prostorov splošne medicine pri Zdravstvenem domu v M. Soboti za potrebe nujne medicinske pomoči;

— v osnovnem šolstvu bo dana prioriteta izvajanju zagotovljenega programa. Nadaljevali bomo z uvajanjem novega programa življenja in dela osnovne šole. Poseben poudarek bo dan posodabljanju vzgojnoizobraževalne tehnologije in kvaliteti izvajanja učnovzgojnega programa v osnovnem šolstvu. Oddelki podaljšane bivanja in celodnevne osnovne šole bodo ostali v dosedanjem obsegu, kot tudi dodatni program izobraževalne skupnosti. Posebno pozornost bomo posvetili uvajanju novih programov in povečanju obsega izobraževanja na V. zahtevnosti stopnji. Zgrajena bo telovadnica pri OŠ Edvard Kardelj v Murski Soboti, pristopilo se bo k pripravi za dograditev osnovne šole Bakovci in izvršila sanacijska dela na ostrišju OŠ 17. oktober Beltinci;

— na področju otroškega varstva bomo izvajali varstvo matere in novorojenčka, otrokom tistih družin, ki si same ne morejo zagotoviti socialne varnosti, pa bomo zagotavljali družbene pomoči. Skrajšano pripravo na šolo bomo obdržali v dosedanjem obsegu 350 ur, prav tako tudi naloge iz dopolnilnega programa skupnosti;

— na področju socialnega skrbstva bo dana še naprej prednost preventivnemu in svetovalnemu delu še posebej za otroke in družino, starejše osebe ter telesno in duševno prizadete osebe. V okviru možnosti bomo morali izpeljati organizacijo sosedске pomoči na domu za ostarele in invalidne občane. V okviru doma oskrbovancev Rakičan se bo pristopilo k izgradnji III. faze doma s približno 80 dodatnimi posteljnimi kapacitetami. Skupnost socialnega skrbstva bo proučila možnosti združevanja sredstev za prostorsko širitve Invalidskih delavnic »Solidarnost«;

— v kulturni dejavnosti bomo poskušali enakomerno razvijati vse dejavnosti in s tem omogočiti občanom čim večjo dostopnost kulturnih dobrin. Prioritetno bomo obravnavali predvsem programe, ki se uveljavljajo s kvaliteto v širšem nacionalnem prostoru, zagotavljajo osnovne pogoje za izvajanje kulturnih programov, pospešujejo umetniško ustvarjalnost ter posebej varovanje kulturne in naravne dediščine.

Na področju kulturne dejavnosti bomo adaptirali in preuredili nekatere prostore v OŠ Motvarjevci za potrebe KUD Motvarjevci ter prostore v gradu v Murski Soboti. Poleg predtoga za investicijsko vzdrževalna dela v prostorih Pokrajinske in študijske knjižnice za potrebe skladiščenja knjig bomo proučili možnost preselitve Pokrajinske in študijske knjižnice v prostore soboškega gradu;

— v telesnokulturni dejavnosti si bomo prizadevali ohraniti dosežen nivo na vseh področjih dejavnosti. Več pozornosti bomo namenili vzdrževanju obstoječih športnih objektov;

— na področju raziskovalne dejavnosti bomo nadaljevali s sofinanciranjem raziskovalnih nalog širših družbenih interesov predvsem v zvezi z uporabo viška energije industrijskih procesov, za ogrevanje prosotrov in pripravo tople sanitarne vode, izkoriščanjem termalnih voda, industrijskih odpadnih snovi ter varstvo okolja. Razvijali in popularizirali bomo tudi inventivno dejavnost in vzpodbujali dejavnost naravoslovnih krožkov na osnovnih šolah in šolah srednjega usmerjenega izobraževanja.

Investicijska vlaganja na področju cestne infrastrukture in izobraževanja v občini se bodo financirala tudi iz sredstev samoprispevka.

Pri izgradnji infrastrukturnih objektov bodo v okviru materialnih možnosti ter s prostovoljnim delom sodelovale tudi krajevne skupnosti in občini.

4.12 Prestrukturiranje gospodarstva kot razvojne usmeritve bomo dosegli z večjim številom strokovno usposobljenega kadra, z večjo izkoriščenostjo njihovega znanja in z vzpodbujanjem ter stimuliranjem ustvarjalnega dela.

Kadrovska politika mora biti sestavni del razvojnih planov OZD, zagotavljati mora hitrejšo uveljavljanje spodobnih strokovnih kadrov na najodgovornejših delih in nalogah. Poseben poudarek je potrebno nameniti razvojnim službam v OZD in z združevanjem kadrovskega potenciala v razvojne skupine zagotavljati učinkovitejšo povezovanje znotraj posameznih dejavnosti in dejavnosti med seboj.

Organizacije združenega dela bodo v skladu s samoupravnim sporazumom o izvajanju letnih načrtov zaposlovanja prednostno zaposlovale pripravnike s V., VI. in VII. zahtevnostno stopnjo. Prizadevali si bomo za izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih in prilagajanje strokovne usposobljenosti delavcev zahtevam tehnično-tehnoloških in organizacijskih sprememb.

4.13 V skladu s politiko policentričnega razvoja občine bomo še naprej pospeševali razvoj območij, ki v stopnji razvitosti močnejše zaostajajo. Vloga krajevnih skupnosti se bo še nadalje krepila.

4.14 Varovanje okolja, zemljišč in vseh dobrin splošnega družbenega pomena bo tudi v letu 1987 potekala v skladu s politiko urejanja prostora opredeljeno v družbenem planu občine za obdobje 1986—1990 ter v skladu z dolgoročnim planom občine.

Za nadaljnje odločanje o izgradnji hidroelektrarn na reki Muri bo izdelana študija in krajske zasnove s prikazom celovitih dolgoročnih vplivov v prostor ter ožje in širše okolje.

Za reševanje ekoloških problemov bomo na podlagi ugotovitev inšpekcijskih služb izdelali programe za saniranje stanja, s katerimi se bodo posamezni onesnaževalci okolja obvezali za postopno odpravo onesnaževanja (prašičja farma Nemščak, kaflerija Mesne industrije, TO Kremenčev pesek Puonci idr.) Pri novih investicijah pa bomo dosledno zagotavljali, da ne bodo povzročale dodatnega onesnaževanja okolja.

4.15 Na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite bomo za boljšo varnost in samozaščito delovnih ljudi in občanov v okviru materialnih možnosti izvajali sistem usposabljanja ter krepili obrambne priprave družbe.

4.16 Vse OZD in skupnosti so odgovorne za dosledno izvajanje resolucije in spremljanje dokumentov, s katerimi so podrobneje opredeljene naloge, aktivnosti in ukrepi. Izvršni svet bo tekoče spremljal izvajanje resolucijskih nalog in na osnovi poročil OZD ter skupnosti poročal skupščini občine o uresničevanju resolucijskih določil. Pri tem bo izvršni svet upošteval, da se večji del nalog ne zaključuje v letu 1987 in bo možno rezultate ocenjevati šele v daljšem obdobju.

5. DOKUMENTI ZA IZVAJANJE RESOLUCIJE

Naloge, ukrepe in aktivnosti za izvajanje resolucijskih ciljev na posameznih področjih bodo podrobneje opredelili naslednji dokumenti:

- Plani OZD, SIS in KS za leto 1987
- Akcijski setveni program,
- Bilanca zaposlovanja in kadrov za leto 1987,
- Določila resolucije SR Slovenije za leto 1987 o delitvi dohodka, osebnih dohodkov, skupne porabe in splošne porabe,
- Dogovor o splošni porabi občin v letu 1987,
- Odlok o proračunu občine za leto 1987,
- Akcijski program za razreševanje problematike na področju usmerjenega izobraževanja in zaposlovanja v občini M. Sobota,
- Dogovor o pospeševanju raziskovalne, razvojne in inventivne dejavnosti ter kadrovske prenoje,
- Samoupravni sporazum o pogojih in načinu združevanja sredstev za vlaganja v razvojno perspektivne programe,
- Akcijski program IS SO M. Sobota za izvajanje resolucije občine Murska Sobota za leto 1987.